

Seznam příloh

Příloha 1 – Polostrukturovaný rozhovor

Základní informace

- Kde a jaké předměty učíte?
- Jaký je Váš vystudovaný obor?
- Jaká je délka Vaší praxe?
- Jaké učebnice ve výuce ruštiny používáte?

Blok A: Transfer z češtiny do ruštiny (z L1 do L3)

1. Jakou váhu přikládáte práci s transferem ve výuce ruštiny jako dalšího cizího jazyka?
2. Jak fenomén transferu vnímáte? Spíše jako pozitivní nástroj ve výuce, nebo jako potenciální zdroj chyb?
3. Jakým způsobem s transferem pracujete?
4. Myslíte si, že je ve Vámi používaných učebnicích ruštiny tento fenomén dostatečně reflektován?

Blok B: Transfer z angličtiny do ruštiny (z L2 do L3)

5. Všímate si u žáků tendence transferovat z angličtiny do ruštiny?
6. Představují případy takového transferu ve větší míře spíše překážky (tj. převažuje negativní transfer), nebo příležitosti (tj. převažuje pozitivní transfer) při učení se ruštiny?
7. V jakých jazykových oblastech se s transferem z angličtiny setkáváte nejčastěji?

8. Snažíte se žáky záměrně upozorňovat na možnost pozitivního transferu nebo riziko interference z angličtiny?
9. Zařadili byste do své výuce didaktické materiály, které se na tento jev soustředí (na možnost pozitivního transferu i na rizika interference), a vedou žáky k vědomému kontrastování jazyků?
10. Na kterou jazykovou oblast by se takové materiály měly primárně soustředit a jakou formu by měly mít?

Příloha 2 – Odpověď respondenta č. 1

Respondentka v současné době ukončuje navazující magisterské vzdělání učitelství ruštiny a češtiny. V praxi se pohybuje druhým rokem, kdy učí ruštinu na základní škole. Angličtinu používá na komunikační úrovni. Ve výuce používá sadu učebnic *Klassnyje družja*.

1. Transferu přikládám velkou váhu. V mnoha případech stačí žáky upozornit na podobnost s češtinou, žáci zjistí, že probíranou látku vlastně v podstatě již znají z mateřštiny, a nemusí se učit nic nového, takže je poté celý proces učení se snazší pro mě i pro ně.
2. Rozhodně jako něco nápomocného. Na pozitivní transfer se ve výuce spoléhám často, negativní transfer preventivně nijak neřeším.
3. Nejčastěji ve formě slovních poznámek. V moment, kdy na transfer narazíme v rámci nějaké aktivity, poskytnu žákům krátký komentář. Při výuce reálií občas vytvářím své vlastní didaktické materiály, kde se soustředíme na porovnávání kultury vyjadřování v různých zemích, a tam pak přirozeně dochází také k tomu, že porovnáváme i samotné jazyky. Např. nedávno jsme v rámci tématu svátek sv. Valentýna porovnávali, jak se řekne miluji tě v angličtině, ruštině a dalších jazycích. Ráda bych se více zaměřila na hlubší lingvistická porovnání, ale žáci to moc neoceňují.
4. Myslím si, že to tam je, ale opravdu skrytě, učitel to tam musí hledat a domýšlet. Je to pouze taková inspirace pro učitele, kteří transfer znají a vědí, jak s ním zacházet. Žáci to tam nevidí už vůbec, protože to pro ně nikdo nekomentuje.

5. Děje se to, ale myslím si, že méně často než tendence transferovat z češtiny. Možná v tom ale hraje roli i to, že já sama s angličtinou docela bojuji. Nejvíce to postihuje žáky v nižších ročnících, kteří s ruštinou teprve začínají.
6. U žáků převažuje spíše interference, nebo si to alespoň myslím. Nejsem angličtinář, takže je možné, že toho spoustu nevidím. Ale sama se snažím využívat pozitivní transfer z angličtiny tam, kde je možnost.
7. U mladších žáků převažuje interference v gramatice, ale v podstatě je to spíše takové jedno období v tom procesu zvykání si na ruštinu, které už se pak neopakuje. Nejvíce je podle mě ovlivněna slovní zásoba, převážně pozitivně. V případě internacionalismů žáci mají tendenci transferovat více z angličtiny než z češtiny, přestože čeština nabízí mnohdy buď úplný ekvivalent, nebo minimálně více podobnou verzi, než angličtina. Myslím si, že je to tím, že žáci vnímají ruštinu prostě jako cizí jazyk, stejně jako angličtinu. Mají oba jazyky zafixované v této stejné „kolonce“, a tak si myslím, že je to proto nutí spíše transferovat z angličtiny, protože mají pocit, že transfer z češtiny nedodá té ruštině takový ten správný nádech cizího jazyka.
8. Snažím se jim připomenout, co už z angličtiny znají, ale jak jsem zmiňovala, možná mi toho jako neangličtináři spoustu uniká. Taky proto se do toho tak nerada pouštím, z obavy, abych dětem neříkala nějaké nesmysly. Interferenci nijak nekomentuju, dokud se v žakovských projevech přímo nevyskytne.
9. Určitě ano, já jako neangličtinář nemám odvahu toho tolik vyrábět sama, takže o to víc by mi to pomohlo.
10. Co se týče pozitivního transferu, nejvíce bych využila asi materiály na slovní zásobu, ale zároveň by bylo fajn kontrastovat i výslovnost nebo gramatické konstrukce, které se žákům

pořád pletou, a oni by tak mohli zjistit, že to vlastně není tak složité, že jim to složité dělá právě ta interference. Na formě mi tolik nezáleží, ráda střídám různé aktivity online i v papírové formě.

Příloha 3 – Odpověď respondenta č. 2

Respondentka je učitelkou češtiny, angličtiny a ruštiny na základní škole, délka její praxe čítá tři roky. Vystudovala češtinu a ruštinu. Ve výuce ruštiny využívá soubor *Raduga po-novomu*.

1. Transfer podle mě není natolik důležitým aspektem výuky, jak jsem si myslela, když jsem ještě sama studovala. Než jsem začala učit, předpokládala jsem, že v hodinách druhého cizího jazyka na základní škole opravdu bude primárním cílem osvojení si cílového jazyka, při němž bude důležité věnovat pozornost tomuto jevu, ale není tomu tak. Ruštinu si u nás tradičně vybírají žáci méně nadaní na jazyky, a tak se společně soustředíme především na náš wellbeing – relaxujeme, hrajeme si a u toho se učíme. Hlavní prioritou pro mě transfer tedy není, ale do jisté míry se mu v hodinách věnujeme.
2. Spíše pozitivně, jako příležitost si učení se cizího jazyka zjednodušit.
3. Nejčastěji ve formě ústních poznámek, kterými doplňuji různé aktivity. Než jsem nastoupila do praxe, domnívala jsem se, že toho žáci zvládnou spoustu odvodit sami, ale je naopak potřeba je na možnost využití pozitivního transferu cíleně upozorňovat, případně vždy jejich správné domněnky ještě potvrdit a několikrát zopakovat. Za tímto účelem připravuji i vlastní výukové materiály, kde se kontrastování ruštiny a češtiny věnujeme.
4. Rozhodně ne, z toho důvodu tvořím vlastní aktivity.
5. Ano, a upřímně mě to překvapilo. Předpokládala bych, že žáci se budou ve většině případů snažit spíše o transfer z češtiny, vzhledem k podobnosti obou jazyků. Žáci ale vnímají ruštinu jako vzdálený jazyk, stejně jako angličtinu. Když pochybují o tom, jak něco vyjádřit, stále častěji se uchylují k výpůjčkám z angličtiny, ať už se jedná o jednotlivá

slovička nebo celé gramatické vazby. Některé z nich se snaží přizpůsobit ruskému systému flexe, některé z nich pouze beze změn přepíší do azbuky.

6. Přestože se žáci snaží o pozitivní transfer, např. v případě internacionalismů, ve výsledku spíše interferují, protože se dopouštějí chyb v pravopisu. To se děje nejčastěji tehdy, když do procesu nezasahují. V moment, kdy žáky na možnost transferu explicitně upozorním a případně opravím jejich chyby, je možné tento mechanismus využívat pozitivně.
7. Rozhodně v oblasti slovní zásoby, kde lze pozitivní transfer nejlépe využívat. V gramatice se spoléháme spíše na transfer z češtiny, angličtina žáky často vede k interferenci. Např. při snaze vyjádřit ruské sloveso být v přítomném čase se žáci uchylují k negativnímu transferu ekvivalentního slovesa z angličtiny.
8. Ano, bez mé pomoci žáci nedokážou transfer efektivně využívat.
9. Určitě ano, někdy se pokouším takové materiály vyrábět i sama.
10. Jednoznačně na slovní zásobu. Nejlepší by bylo mít možnost využívat takové materiály online. Žáci jsou tištěnými pracovními listy přehlcní, naopak oceňují práci s interaktivní tabulí a dalšími technologiemi, kdy mají pocit, že si hrají, aniž by se učili.

Příloha 4 – Odpověď respondenta č. 3

Respondentka je rodilá mluvčí ruštiny a učí ruštinu na základní škole třetím rokem. V minulosti působila také jako lektorka angličtiny pro zájmové vzdělávání. Vystudovala angličtinu a ruštinu, ve výuce ruštiny využívá kombinaci materiálů z různých zdrojů, protože učebnice využívané školou jí nevyhovují. Jedná se o soubor *Vremena*.

1. Určitě to důležité je, podle mě je transfer právě ve výuce ruštiny v českých školách klíčovým faktorem a důvodem, proč si ji žáci vybírají jako něco “jednoduššího” v porovnání např. s němčinou či francouzštinou.
2. Když jsem nastupovala do praxe, vnímala jsem ho spíš jako zdroj chyb, ale to je možná ovlivněno tím, že jsem sama rodilá mluvčí, a tak mi chyby způsobené interferencí z češtiny vadily více, než by tomu bylo u českého učitele, a zároveň jsem nebyla schopná uvědomit si využití pozitivního transferu tam, kde by ho rodilý mluvčí češtiny viděl přirozeně. Čím déle jsem v praxi, tím spíš si začínám všimnout toho, jak důležitý transfer je právě z toho důvodu, že učení se ruštiny českým žákům výrazně zjednodušuje.
3. Nejsem si jistá, zda se mi daří s transferem vždy pracovat vědomě, hodně se toho snažím nechat na intuici žáků, ale je pravdou, že to většinou nefunguje tak dobře, jak bych si představovala, a tak do toho procesu pak zasahuji já. Třeba když se věnujeme skloňování podstatných jmen, připomínám žákům, jak si můžou pomoci s češtinou, spíš než abych je nutila nazpaměť se učit gramatické tabulky. Hodně věcí jim komentuji a připomínám, při práci s textem se např. snažíme společně vyvodit význam nových slovíček z kontextu, děláme si takový společný brainstorming. Ale nějaké aktivity přímo cílené na kontrastování jazyků nevyužívám.

4. Co se týče souboru *Vremena*, tak se o transferu vůbec nedá mluvit, protože jsou to učebnice vydané v Rusku určené pro výuku cizinců, tudíž nejsou nijak přizpůsobené českým žákům. Materiály, které se snažím využívat já, jsou lepší v tom, že tam ten transfer naznačují alespoň implicitně, což ale žákům stejně nestačí a sami si z toho nic neodnesou.
5. Musím říct, že ano. Dokonce mám pocit, že když žáci nevědí, jak něco vyjádřit, mnohem častěji se obracejí právě na angličtinu spíš než na češtinu, ale děje se to především u úplných začátečníků. Když postupem času žáci zjistí, že ruština toho má víc společného s češtinou, už tu angličtinu tolik nevyužívají.
6. U úplných začátečníků je zřejmá především interference v oblasti gramatiky, která postupem času mizí. Slovní zásobu žáci častokrát transferují s dobrým záměrem, ale ve výsledku z toho vznikne interference, protože to slovíčko prostě zapíše nebo vysloví špatně. Když je ale na něco upozorním já, dokáží ten pozitivní transfer opravdu využít, takže si myslím, že spíš záleží na tom, jestli jim poskytnu svou pomoc, nebo se s tím mají nějak popasovat sami, protože v takových případech většinou ke správnému výsledku nedojdou.
7. Určitě v oblasti slovní zásoby, tam se dá nejlépe využít i ten pozitivní transfer, především co se týče různých internacionalismů. V oblasti gramatiky je to spíše o interferenci, žáci se také často snaží využívat v ruštině anglické syntaktické konstrukce. V oblasti výslovnosti si ničeho nevšímám.
8. Na pozitivní transfer musím upozorňovat vždy. Před nástupem do praxe jsem si myslela, že žáci v jazyce automaticky budou vidět to, co já, uvědomí si tu podobnost, ale vůbec tomu tak není. Interferenci se naopak snažím řešit až v moment, kdy nastane.

9. Ano, nejvíce bych využila materiály, kde se ruština kontrastuje jak s češtinou, tak s angličtinou, aby si to ti žáci dokázali zvědomit co nejlépe, viděli to všechno vedle sebe. Mám pocit, že když se o tomhle tématu bavíme ve třídě bez vizualizace, jenom prostřednictvím mých komentářů, málokdo si z toho něco odnese.

10. Rozhodně na slovní zásobu, to by žákům pomohlo nejvíce. Tak by jim pomohlo nějaké upozornění na interferenci z angličtiny, které by plynule navazovalo na porovnání s češtinou, kde většinou funguje pozitivní transfer. Na formě mi nezáleží, ráda využívám online zadání i pracovní listy.

Příloha 5 – Odpověď respondenta č. 4

Respondentka má osmiletou praxi, učí na základní škole ruštinu, angličtinu, výchovu k občanství a tělesnou výchovu. Vystudovala angličtinu a ruštinu. Ve výuce ruštiny využívá soubor učebnic *Pojechali*.

1. Je to něco, co je podle mě s výukou ruštiny spjato mnohem více než s výukou angličtiny, na čem vůbec celý ten koncept výuky ruštiny v Česku stojí, takže se na něj snažím upozorňovat co nejvíce.
2. Myslím si, že případy negativního a pozitivního transferu jsou zastoupeny víceméně stejně. Nemůžu říct, že by převažoval pozitivní nebo negativní vliv.
3. Hodně mě vede učebnice, častokrát mě upozorní na situace, kterých bych si sama od sebe nevšimla. Já pak žákům poskytuji komentáře týkající se různých paralel, negativních i pozitivních, ale je to spíš spontánní, dopředu si nic nepřipravuji.
4. Sice mám pocit, že mě jako učitele učebnice vede, ale z pohledu žáka to dostatečné není, vlastně to tam není vůbec. Žák nikde nemá napsáno: „*Všimni si, že tohle je v obou jazycích stejné.*” Bez učitele, který je vzdělaný v oboru lingvodidaktiky, se k té myšlence žáci nedostanou. Na co ty učebnice ale docela upozorňují je riziko interference v oblasti slovní zásoby.
5. Určitě ano. Často transferují takové ty základní věci, třeba anglický zápis data s koncovkou v indexu. U začátečníků, kteří ještě nemají osvojenou azbuku, se setkávám také s anglickou výslovností hlásek, kdy např. ruské <c> čtou jako [k]. Obecně se snaha transferovat

z angličtiny objevuje více u mladších žáků, kteří si ještě zcela neuvědomují, že se jedná o dva odlišné cizí jazyky, a tak nějak jim to splývá dohromady.

6. Já se snažím se zaměřovat především na ten pozitivní transfer, který je nejzřejmější v oblasti slovní zásoby. Když je na tu myšlenku navedu, tak to opravdu funguje dobře. Ty případy interference se týkají opravdu spíše začátečníků.
7. Ve slovní zásobě a gramatice, v prvním případě jde často o pozitivní transfer, v tom druhém jednoznačně převažuje interference.
8. Ano, sama ty paralely hledám a žákům je představuji, ani je nenechávám, aby s tím pracovali sami, protože to nefunguje, naopak to mnohdy vede k novým chybám. Myslím si, že bez mého vedení by pozitivní transfer z angličtiny efektivně využít nedokázali.
9. Určitě se mi to zdá vhodné, vždycky se dá lépe stavět na tom, že už něco stejného nebo podobného znám, než se něčemu věnovat bez jakéhokoliv základu. To se ale právě musí žákům neustále připomínat, protože sami si na to nepřijdou, což učebnice žádným způsobem nereflektují.
10. Já bych uvítala materiály, které se věnují internacionalismům, tam ten pozitivní transfer využíváme nejčastěji. Zároveň bych ale využila i nějakou prezentaci nebo pracovní list s přehlednou tabulkou, kde by se upozorňovalo na negativní transfer, aby to žákům vyloženě zdůraznilo: „*Je logické, že se to snažíš vyjádřit takhle, protože to znáš z jiného jazyka, ale dej si pozor, v ruštině to funguje jinak.*”. Formy ráda střídám, určitě bych využila i něco na způsob různých skupinových her.

Příloha 6 – Odpověď respondenta č. 5

Respondentka je studentkou prvního ročníku navazujícího magisterského studia oboru angličtina, ruština a matematika a v praxi se pohybuje prvním rokem. Učí ruštinu na základní škole podle souboru učebnic *Klassnyje družja*, věnuje se také výuce angličtiny v rámci zájmového vzdělávání.

1. Myslím si, že je to extrémně důležitý faktor výuky. Učiteli i žákům velmi usnadňuje práci.
2. Rozhodně pozitivně. I žáky tyhle paralely zajímají a jsou z nich nadšení, často na ně společně upozorňujeme a hodně si tím tu výuku zjednodušujeme.
3. Jedná se především o moje ústní komentáře, upozornění. Speciální pracovní listy nevyužívám.
4. Učebnice ve výuce celkově moc nevyužíváme, spíš se orientujeme podle pracovních sešitů. Že by tam byly aktivity přímo zaměřené na transfer, toho jsem si nevšimla.
5. Spíš si všímám toho, že se žáci snaží vymyslet nějaké novotvary smíšením třeba češtiny a slovenštiny. Na tu angličtinu se vůbec neobracují, nenapadne je ta myšlenka, že angličtina je všude a spousta ruských slov je z angličtiny přejatá, že by jim to mohlo pomoci. Musím ale říct, že se to opravdu liší žák od žáka, někteří si tam těch podobností všimnou, ale to jsou opravdu děti nadané na jazyky. Většina žáků s tím pracovat neumí.

(Pozn. autora: Vzhledem k odpovědi na otázku č. 5 nebyly otázky 6 a 7 dále rozebírány.)

8. Snažím se jim neustále přibližovat možnost transferu z angličtiny, to pak někdy i funguje docela dobře a žákům to opravdu pomůže. Interferenci z angličtiny vůbec neřeším.

9. Určitě ano. Kdybych na to měla prostor, věnovala bych se výrobě nějakých takových materiálů sama, protože možnost transferu z angličtiny vnímám jako něco, co je třeba žákům opravdu přiblížit.

10. Nejvíce by se mi líbilo něco zaměřené na slovní zásobu, na internacionalismy, ale i na false friends v češtině a v ruštině. Ráda využívám klasické hry, karetní nebo deskové. Žáky také baví pracovní listy, když můžou pracovat individuálně a něco si sami vyplňovat. Zároveň používáme i interaktivní tabuli, takže bych opravdu využila všechny formy.

Příloha 7 – Odpověď respondenta č. 6

Respondentka vyučuje na základní škole ruštinu, hudební výchovu, výchovu ke zdraví a přípravu pokrmů. Vystudovala ruštinu a hudební výchovu, délka její praxe je třicet pět let. Se studiem nebo výukou angličtiny nemá zkušenost. Ve výuce ruštiny používá první a druhý díl souboru *Raduga po-novomu*.

1. Často se snažím ruštinu propojovat s češtinou, ale už na to nedbám tolik jako dříve. Snažím se žákům říkat, že ruština není o tom, že se musí učit něco od úplných základů, že v češtině to mnohdy máme podobné, ale uvědomuje si to z celé skupiny deseti žáků se samými poruchami učení a pozornosti možná jedna nadaná žákyně.
2. I když je upozorňuji na to pozitivní, mám pocit, že to nemá efekt.
3. V rámci výkladu. Žádné speciální zadání na to zaměřené nemám.
4. Občas tam nějaká cvičení jsou, vyplníme si je, ale žádný jejich efekt nepozoruji.
5. Ano. Nejčastěji to sleduji u jedné takové dynamické skupiny, kde žáci opravdu chtějí mluvit, a když nevědí, jak něco říct rusky, prostě to řeknou anglicky s ruským přízvukem nebo s rukou flexí.
6. Oni se snaží transferovat pozitivně, ale málokdy to je ve výsledku správně. Vyložene negativního transferu z angličtiny jsem si u nich nevšimla.
7. V oblasti slovní zásoby.

8. Já nejsem vystudovaný angličtinář, anglicky nemluví, takže s tím vůbec nepracuji.
V učebnicích tyto informace nenajdu, tak se do toho raději nepouštím, abych dětem neříkala nesmysly.

9. Kdybych k tomu měla propracovanou metodiku, tak by to mohlo být zajímavé a nápomocné mně i žákům.

10. Asi na ta slovíčka, povolání, sporty, kultura, atd. Nejčastěji se snažím dětem výuku ozvláštnit prostřednictvím nějakých her, ať už v papírové formě nebo na interaktivní tabuli.

Příloha 8 – Odpověď respondenta č. 7

Respondentka učí na základní škole ruštinu, češtinu, dějepis a angličtinu. Všechny tyto obory vystudovala. V praxi se pohybuje dvacet pět let. Ve výuce ruštiny používá první dva díly učebnice *Raduga po-novomu*.

1. Musím říct, že je to pro mě něco spíše okrajového. Ano, ruštinu s češtinou samozřejmě kontrastujeme, ale hlouběji se na to nezaměřuji.
2. U úplných začátečníků převažují negativa. Než si žáci zvyknou, že se např. v přítomném čase nepoužívá sloveso být, nebo že koncovka u sloves v první osobě množného čísla v přítomném čase neobsahuje *-e*, tak to trvá. Postupem času, po několika měsících, když už si na tu ruštinu zvyknou, jsou už schopni transferovat převážně pozitivně.
3. Společně si okomentujeme to, na co zrovna narazíme v rámci nějakých cvičení v učebnici. Jinak se na to nesoustředím.
4. Občas tam jsou zajímavá cvičení na false friends nebo překladová cvičení, která se soustředí na ty různé problematické oblasti, ale je jich málo.
5. Musím přiznat, že to vůbec nepozoruji. Hodně se ve výuce orientujeme především na češtinu, ostatně je to mateřština, tak to žáky napadne spíš než transferovat z angličtiny.

(Pozn. autora: Vzhledem k odpovědi na otázku č. 5 nebyly otázky 6 a 7 dále rozebírány.)

8. Snažím se jim některou slovní zásobu přiblížit přes angličtinu, typicky třeba názvy měsíců a jiné internacionalismy. Interferenci z angličtiny vůbec neřeším, ani jsem se s ní nikdy nesetkala.

9. Ano, žákům by to určitě pomohlo si zvědomit ty souvislosti mezi jazyky, aby je nevnímali prostě jako oddělené školní předměty, ale něco příbuzného, ať už blízce nebo vzdáleně, co se neustále vyvíjí a vzájemně ovlivňuje. A pomohlo by to také mě, abych načerpala inspiraci, jak tohle téma lépe propojovat s výukou.

10. Vzhledem k tomu, že s explicitním využitím transferu tolik zkušeností nemám, to asi nemůžu vhodně okomentovat, ale nejlépe využitelné by to asi bylo v oblasti slovní zásoby. Co se týče formy, byla bych ráda, kdyby žáci měli něco svého, co si s sebou mohou odnést. Ráda s nimi udělám aktivitu na interaktivní tabuli, ale doplnila bych to i nějakým krátkým pracovním listem s poznámkami.

Příloha 9 – Odpověď respondenta č. 8

Respondent je učitelem ruštiny na základní škole. V současné době dokončuje navazující magisterské studium ruštiny a angličtiny. V praxi se pohybuje druhým rokem, ve výuce používá soubor učebnic *Klassnyje družja*.

1. Snažím se na to zaměřovat, ale mám pocit, že by to mohlo být lepší, že bych tomu měl věnovat ještě víc pozornosti. Jako začínající učitel se ale musím přiznat, že se zatím ve výuce více zaměřuji na jiné faktory než na to, abych se vždy přesně držel lingvodidaktických pravidel.
2. Jako něco, co dětem pomáhá lépe tu ruštinu pochopit, určitě vnímám ten pozitivní efekt.
3. Když si to přímo ve výuce uvědomím, upozorním na to, ale do příprav to většinou nezahrnuji.
4. S tím docela bojuji. Když jsem se ruštinu učil já, využívali jsme *Radugu po-novomu*, a při porovnání s učebnicemi, které používám teď, zjišťuji, že byla v tomhle ohledu zpracována mnohem lépe. Mám pocit, že kdybych ji měl k dispozici teď, dokázala by mě lépe navést na to, jak transfer využít co nejefektivněji. To mi v souboru *Klassnyje družja* chybí.
5. Ano. Sám je v tom často podporuji, především co se týče neologizmů a internacionalismů.
6. V mluveném projevu to většinou vyústí v pozitivní výsledek, ale v psané formě už je to horší, žáci většinou neumí to slovíčko dostatečně přizpůsobit ruskému způsobu zápisu.

7. Všímám si toho pouze v oblasti slovní zásoby.

8. Ano, třeba když probíráme témata jako povolání, cestování, kulturu, tam to využíváme hodně. Interferenci neřeším, protože jsem se s ní zatím nesešel, nebo jsem si to neuvědomil.

9. Určitě ano.

10. Kromě slovní zásoby mě napadají ještě reálie. Spousta dětí si totiž neuvědomuje, že ruská kultura je ve spoustě aspektů úplně odlišná od té české nebo anglické či americké. Snažím se co nejvíce využívat online materiály, takže bych určitě preferoval tuto formu.

Příloha 10 – Odpověď respondenta č. 9

Respondentka učí angličtinu a ruštinu na víceletém gymnáziu. Oba tyto obory vystudovala, v praxi se pohybuje pět let. Ve výuce ruštiny používá učebnice *Raduga po-novomu*.

1. Myslím si, že výuka ruštiny v českých školách je přímo založená na správném využití transferu. Je opravdu důležité umět s ním zacházet, umět ho najít a žákům odprezentovat.
2. Transfer samozřejmě představuje i nějaká negativa, třeba v případě tzv. false friends, kde žáci někdy chybují, ale to jsou podle mě oproti tomu obrovskému přínosu, který má pozitivní transfer, téměř nepodstatné situace.
3. Snažím se žáky učit, aby jazyky kontrastovali, v podstatě to s nimi vyvozují. Když pracují samostatně, většina z nich si žádných podobností nevšimne, takže je opravdu potřeba, aby probíhal můj zásah. Zkoušíme si stejná slovíčka a stejné vazby vizualizovat na tabuli, aby bylo jasně vidět, že se dá využít té podobnosti. To, o čem vím, že je ohrožené interferencí, prezentuji explicitně, věnujeme se tomu často v překladech.
4. Myslím si, že v té starší *Raduze* je to pojato opravdu pěkně. Žáci jsou upozorňováni především na to, co je odlišné, také jsou často zadáním naváděni na porovnání s češtinou. Překladová cvičení většinou ještě doplňuji pro větší procvičení.
5. Ano, čím dál tím více. Myslím si, že fakt, že jsou dnešní děti ve styku s angličtinou už od útlého věku, je hodně při učení se dalšího jazyka ovlivňuje.

6. Co se týče větné skladby, tam je to určitě negativní. Především začátečníci s tím mají velké problémy. Kolikrát tu angličtinu využívají tam, kde by jim přirozeně pomohla čeština. Např. když chtějí vyjádřit svůj věk, začínají tu větu automaticky se zájmenem v prvním pádě, takže potom z toho vznikne např. „Я 16 лет старый.“, namísto „Мне 16 лет.“. Pokročilejší pak třeba po vzoru angličtiny v souvětí skoro vůbec nepoužívají čárky. V oblasti slovní zásoby je to naopak pozitivní, respektive všímám si toho pozitivního záměru a oceňuji ho i v moment, kdy to slovo třeba nezapíše úplně správně. Např. když si správně uvědomí, že slovo podnikatel můžou transferovat z anglického *businessman*, ale napíše *бизнесман*. Vždycky si vysvětlíme, že myšlenka byla správná, jen je třeba to opravdu přizpůsobit ruštině. Po nějaké době jsou už pak většinu internacionalismů transferovat správně.

7. Ta interference ve větné skladbě je skutečně typická především pro začátečníky, zatímco slovíčka se snaží transferovat žáci všech úrovní, takže bych řekla, že ve slovní zásobě.

8. Na pozitivní transfer se snažím upozorňovat vždy, když si ho sama uvědomím, na interferenci jsem začala upozorňovat právě začátečníky až v poslední době, a mám pocit, že nám to hned v začátcích pomáhá si uvědomit, že se skutečně jedná o odlišně fungující cizí jazyky, ne o dva poddruhy cizího jazyka, jak to někteří mladší žáci vnímají.

9. Určitě ano.

10. Na slovní zásobu, případně také na nějaké to počáteční zamezení interferenci z angličtiny. Ráda využiju především online materiály.

Příloha 11 – Odpověď respondenta č. 10

Respondentka je učitelkou ruštiny, němčiny a dějepisu na víceletém gymnáziu. Všechny tři obory vystudovala, v praxi je nyní třicátým rokem. Angličtinu používá na komunikační úrovni. Používá učebnice řady *Raduga plus* a čtvrtý a pátý díl souboru *Raduga po-novomu*.

1. Neumím si představit vyučovat ruštinu bez toho, aniž bych s transferem z češtiny vědomě pracovala. Snažím se na něj upozorňovat všude, kde se vyskytuje, nejvíce samozřejmě tam, kde pomáhá, což se děje snad v každé hodině.
2. Jako takovou berličku, která žákům nabízí nezanedbatelnou pomoc při osvojování si ruštiny.
3. Tam, kde působí pozitivní tranfer, si neustále opakujeme, že se můžeme obracet na češtinu. Nacvičujeme to pořád dokola, a to i u věcí, které by žáci měli mít správně osvojené už dlouhou dobu, třeba i z předchozích ročníků. Takže se převážně jedná o nějaké slovní komentáře. U jevů, kde funguje spíše interference, dodávám cvičení na překlad, aby ty odlišné struktury viděli napsané vedle sebe a pomohlo jim to uvědomit si ty rozdíly.
4. Ve starším vydání *Radugy* to podle mě bylo zpracované lépe v tom smyslu, že to bylo přehlednější pro žáka. Já jako učitel takový rozdíl nevnímám, ale je pravdou, že často musím spoustu věcí doplňovat vlastními komentáři, protože žáci je tam nemají, a o to více je potřeba, abych jim to já neustále připomínala a opakovala.
5. Všímám, převážně u úplných začátečníků, kde se to spíše nedaří, a pak u více pokročilých studentů, kde už to většinou funguje dobře.

6. Žáků, kteří by dokázali přirozeně transferovat správně, je minimum, spíše to končí chybami. Myslím si, že transfer může skrývat i příležitosti, ale ty si objeví jen ti nadaní žáci.
7. Nejčastěji se žáci snaží transferovat různé větné vazby, to téměř vždy končí interferencí. Naopak když se snaží transferovat slovní zásobu, může jim to pomoci, především těm pokročilejším, kteří už mají zažitou azbuku a pravopisná pravidla i systém flexe.
8. Na pozitivní transfer se snažím upozorňovat, typicky na jednotlivá slovíčka převzatá z angličtiny. Interferenci preventivně nijak neřeším.
9. Ano, věřím, že by to žákům pomohlo oběma směry, tedy nejen v ruštině, ale i v angličtině, potažmo v češtině, a postupně by si na takových materiálech podvědomě osvojili schopnost kontrastovat jazyky a tím si pomáhat při dalším studiu.
10. Mně by se hodily materiály, které by se zaměřovaly na celé tematické oblasti slovní zásoby. Častokrát se mi stane, že žáky upozorním jen na jedno slovíčko (třeba z tématu povolání), a až po hodině mi dojde, že je tam případů transferu z angličtiny víc a dala se na to vymyslet nějaká hezká aktivita. V hodině nejvíce používám tištěné materiály, ale kdybych měla k dispozici online aktivity, určitě je také využiju.

Příloha 12 – Odpověď respondenta č. 11

Respondentka je učitelkou ruštiny, němčiny a dějepisu na osmiletém gymnáziu. Vystudovala všechny tři zmíněné obory a délka její praxe čítá třicet tři let. Angličtinu používá na komunikační úrovni. Ve výuce ruštiny používá učebnice *Raduga plus* a čtvrtý a pátý díl souboru *Raduga po-novomu*.

1. S transferem pracuji v každé hodině. Aby pozitivní transfer fungoval, je třeba na něj žáky neustále upozorňovat, zároveň se ale věnujeme i tomu, co je v obou jazycích odlišné.
2. Rozhodně pozitivně, maximálně to žákům usnadňuje učení se ruštiny. Ty chyby vycházející z interference jsou v případě gramatiky málokdy fatální, většinou nezpůsobují nemožnost se dorozumět. V oblasti slovní zásoby samozřejmě upozorňujeme na false friends, ale oproti tomu, jak moc pomáhá v osvojování si češtiny pozitivní transfer, nemá taková interference skoro žádnou váhu.
3. Jsou to většinou moje komentáře, občas překladová cvičení v učebnici. Žádné svoje výukové materiály specificky zaměřené na takové jevy nemám.
4. Některé jevy musím doplňovat svými komentáři, určitě tam ten prostor není využit naplno. Žák z toho většinou sám nic nevyvodí.
5. Určitě ano. Hodně si vypůjčují anglické syntaktické konstrukce, např. tvoří typické krátké odpovědi podle anglických vazeb. Když se jich třeba zeptám: „*Ты читал эту книгу?*“, odpovídají mi: „*Да, я читал.*“, což nevnímám jako korektní. Také transferují některá pravopisná pravidla, třeba píší názvy měsíců s velkým písmenem na začátku slova.

U slovní zásoby to pak pozoruji především u pokročilých žáků, protože mají v obou jazycích více prostoru, kde se tyto jejich znalosti mohou společně potkat a projevit.

6. Všímám si toho především, když se jedná o chyby, ale to může být subjektivní, je možné, že spoustu pozitivního toho neodhalím. Je pravdou, že když se nad tím zamyslím, spousta žáků na té pokročilejší úrovni dokáže velmi dobře transferovat slovní zásobu z angličtiny, aniž by na to někdo poukázal nebo bych si ihned uvědomila, že se jedná o pozitivní transfer, takže možná ta interference nakonec nepřevažuje.
7. U úplných začátečníků si všímám kromě toho, co už jsem zmínila, negativního transferu ve výslovnosti, kdy ruské hlásky často přizpůsobují anglické výslovnosti, např. ruské [B] vyslovují jako anglické [w]. Naopak pozitivní transfer je určitě zřejmý v oblasti slovní zásoby.
8. Myslím si, že ano. Třeba když probíráme rozdíl mezi *сам* a *один*, připodobňuji to k anglickému *self* a *only*. Na interferenci neupozorňuji, dokud se neobjeví.
9. Dovedu si to představit především u začátečníků, nebo jako nějaké doplňkové materiály. Na to, abych něco takového zařazovala do výuky pravidelně, bohužel nemáme tolik času.
10. Já jsem v tomto ohledu spíš tradičnější, vyhovují mi tištěné materiály, které si pak žáci mohou i odnést s sebou a mohou se k nim kdykoliv vrátit.

Příloha 13 – Odpověď respondenta č. 12

Respondentka učí na čtyřletém gymnáziu ruštinu, němčinu a dějepis. Všechny tyto obory vystudovala a v praxi se pohybuje třicet sedm let. Angličtinu používá na komunikační úrovni. Ve výuce používá sadu učebnic *Tvoj šans*.

1. Vždy na to žáky upozorňuji, osvojování ruštiny to velmi, velmi zjednodušuje, především tu gramatickou stránku jazyka, která cizincům jiných národností způsobuje velké problémy, ale i slovní zásobu. Díky tomu žáci vlastně mnohdy mají pocit, že se nemusí nic nového učit.
2. Pozitivně.
3. Speciální materiály na to zaměřené nevytvářím, spíše to okomentuji v moment, kdy na to narazíme v učebnici nebo v nějakém cvičení. Často to přitom ale vizualizuji i na tabuli.
4. Ona je tam sice hezky rozpracovaná gramatika, ale na transfer z češtiny nijak neupozorňuje. Je to na učiteli, aby sám vymyslel, jak co okomentovat. Někaké poznámky, které by třeba pomohly žákům uvědomit si ty souvislosti, tam nejsou. Děti si to samy neuvědomí.
5. Určitě ano. Žáci jsou hodně ovlivněni anglickými syntaktickými konstrukcemi, především začátečníci si vůbec nejsou schopni uvědomit, že ruština je v tomto ohledu mnohem podobnější češtině. Kde jim angličtina naopak pomáhá, je slovní zásoba.

6. Negativní. I když se snaží transferovat pozitivně, ve výsledku to snad nikdy není to správné ruské slovo nebo ruská vazba. Možná, že kdyby na to byli upozorňováni více, tak by se to změnilo.

7. Nejvíce postihuje slovní zásobu, tam jde kolikrát o ten pozitivní záměr. Interference ovlivňuje především gramatiku.

8. Kde se pozitivní transfer nabízí, tam na to upozorňuji, takže především ve slovní zásobě, typicky názvy měsíců, různé sporty nebo témata spojená s globalizací.

9. Určitě ano.

10. Mně chybí především materiály zaměřené na slovní zásobu. Využívám spíše tištěné materiály.

Příloha 14 – Odpověď respondenta č. 13

Respondentka učí na čtyřletém gymnáziu ruštinu a zeměpis. Tyto dvě aprobace vystudovala a délka její praxe je třicet pět let. Angličtinu používá na komunikační úrovni. Ve výuce používá sadu učebnic *Tvoj šans*.

1. Myslím si, že je to jeden z nejdůležitějších aspektů výuky ruštiny, rozhodně by to nemělo zůstat opomíjeno, žáci by měli být neustále upozorňováni na to, nakolik jsou si tyto dva slovanské jazyky podobné.
2. Rozhodně pozitivně.
3. Kromě slovních komentářů jsem si vytvořila takové kartičky zaměřené na false friends, které využívám k práci ve dvojici, kdy žáci mají za úkol k sobě přiřazovat ekvivalenty v ruštině a češtině. Jinak ale žádné pracovní listy nebo aktivity nevyužívám.
4. Ne, je to nedostačující. Občas se sem tam vyskytnou nějaká cvičení upozorňující na internacionalismy, ale takových cvičení je tam minimum. Je to škoda, protože se to vyloženě nabízí.
5. Pozitivně transferují slovní zásobu, různé internacionalismy. Interference se projevuje především v záležitostech větné skladby.
6. Více vidím to negativní.

7. Jednoznačně ve slovní zásobě, to se týká především žáků, kteří s ruštinou začínají, a nemají ještě takový jazykový materiál, tak se ve snaze vyjádřit svou myšlenku častěji uchylují k výpůjčkám z angličtiny.

8. Na tu čistě jazykovou stránku se možná až tak nezaměřuji, ale vždy s dětmi porovnáváme zajímavosti týkající se reálií. Ony si totiž často ani neuvědomí, že v Rusku se např. Vánoce slaví jinak než v Čechách nebo v anglicky mluvících zemích. Takhle porovnáváme hodně tematických okruhů, třeba vzdělávání, jídlo, sport, kulturu,... Ráda využívám všechno, co žákům ty hodiny nějak ozvláštní, osvěží, a tohle téma je navíc obzvlášť důležité, takže ano.

9. Ráda využívám všechno, co žákům ty hodiny nějak ozvláštní, osvěží, a tohle téma je navíc obzvlášť důležité, takže ano.

10. Nejvíce bych využila materiály zaměřené na slovní zásobu a reálie. Líbilo by se mi něco interaktivního, třeba jen zadání nějakého skupinového projektu, nebo práce ve dvojicích v hodině, kdy by žáci museli sami přijít s nějakým výsledkem namísto toho, aby jen vyplňovali nějaká zadání.

Příloha 15 – Odpověď respondenta č. 14

Respondent učí na víceletém gymnáziu ruštinu, základy společenských věd a informatiku. Vystudoval ruštinu a společenské vědy a v praxi se pohybuje čtrnáct let. Angličtinu používá na komunikační úrovni. Učebnice ve výuce nepoužívá, má ale zkušenosti s používáním souboru *Snova klass! a Tvoj šans*.

1. Ruština a čeština jsou blízce příbuzné jazyky, transfer hraje důležitou roli, kterou nelze ignorovat. Ve výuce se snažím maximálně využívat pozitivní přenos, na základě zkušenosti také předcházet chybám vznikajícím interferencí. Ne vždy explicitně žáky upozorňuji na to, že tady by mohla čeština vadit (nerad bych na to problematické místo zbytečně poutal jejich pozornost), naopak vždy se snažím velmi důrazně poukazovat na to, kde čeština a její znalost pomáhá.
2. Jako důležitou součást výuky (explicitně i implicitně vyjádřenou), která je spíše nápomocná.
3. V maximální možné míře se snažím využívat pozitivní transfer tam, kde žákům může usnadnit naučení se nějakého jevu nebo kde ho mohou využít pro realizaci komunikace a snažím se předcházet chybám vzniklým interferencí češtiny tak, že od do prvního kontaktu s takovým jevem kladu důraz na správnost v ruštině (zde se snažím na odlišnost nepoukazovat explicitně, spíše fixovat podobu v ruštině), například vyšší míra výskytu daných jevů při procvičování, apod.
4. Rozhodně není.
5. Ano, zejména v rovině syntaktické a do jisté míry i lexikální.

6. Bohužel se setkávám spíše se situací, kdy transfer překáží a vyvolává chyby a nepřesnosti.

7. V syntaxi (tam spíše v podobě interference) a slovní zásobě, kde funguje kladný přenos z hlediska porozumění zejm. internacionalismům. Interference se pak objevuje tehdy, když žáci mají tendenci používat některé lexikální jednotky stejně jako v angličtině, např. při vyjádření libosti. Když chtějí sdělit, že se jim něco líbí, něco mají rádi nebo něco rádi dělají, často nesprávně používají tvary slovesa *любить*, po vzoru anglického *to like*, namísto odpovídajícího použití ruského výrazu *нравиться*.

8. Stejně jako v případě češtiny, na pozitivní přenos (například významy slov, které mohou znát z angličtiny) explicitně, na interferenci spíše implicitně, tedy zařazováním takových činností, které jsou na tyto jevy zaměřeny, ale bez zjevného a otevřeného porovnání s angličtinou; v případě porovnání se snažím vždy zdůrazňovat tvary v ruštině.

9. Rozhodně ano.

10. Měly by se soustředit na všechny oblasti, od zvukové stránky (například využití dovednosti výslovnosti *schwa* pro výslovnost redukovaných samohlásek) přes lexikální systém až po syntax, stejně tak i porovnání kulturních fenoménů, frazémů, apod. Uvítal bych online formu.

Příloha 16 – Odpověď respondenta č. 15

Respondentka učí ruštinu na osmiletém gymnáziu. Vystudovala ruštinu a němčinu, má zkušenosti také s výukou němčiny. Angličtinu používá na komunikační úrovni. V praxi se pohybuje patnáct let, v hodinách ruštiny využívá soubor učebnic *Tvoj šans*, v minulosti pracovala také se sadou *Raduga po-novomu*.

1. Podle mě je to naprosto zásadní faktor. Právě podobnost ruštiny s češtinou je důvod, proč ruštinu v českých školách nabízíme a vyučujeme. Pro rodilého mluvčího češtiny je to nejjednodušší světový jazyk k osvojení.
2. Jako efektivní nástroj, jak si ruštinu osvojit co nejnázemně a nejrychleji. Myslím si, že otázkou není, zda tento jev usnadňuje nebo znepríjemňuje výuku, ale jak ho využít tak, aby představoval nějakou pomoc a podporu při učení se cizího jazyka, nebo jak mu efektivně předejít ještě před tím, než se přirozeně objeví. Také je třeba podotknout, že je to skvělý prostředek motivace, na kterém by žákům mělo být demonstrováno, že narozdíl od germánských nebo románských jazyků se v ruštině v podstatě nemusí učit nové systémy flexe, spoustu slovní zásoby znají z češtiny nebo jí díky češtině odvodí, takže ten proces osvojování si cizího jazyka mají oproti svým spolužákům, kteří studují jiný cizí jazyk, mnohem jednodušší.
3. Pracuji s ním implicitně i explicitně. V té implicitní rovině se jedná především o to, že se snažím chronologicky postupovat od toho nejpodobnějšímu k více odlišnému, jevy ohrožené interferencí procvičujeme více. Zároveň se ale také při prezentaci nějakého nového jazykového materiálu uchyluji k explicitním komentářům, kdy žákům zdůrazňuji, že to, co se právě učíme, je v ruštině stejné, nebo jiné než v češtině. Kromě toho často využívám překladová cvičení, která slouží právě jako prostředek k tomu, jak zabránit rozvinutí interference, obrovský potenciál.

4. Co se týče *Radugy po-novomu*, tam je to z pohledu učitele zpracováno adekvátně. Je to tam implicitně velmi hezky zpracované, jsou nacvičovány jevy ohrožené interferencí, zatímco oblasti, kde funguje pozitivní transfer, obrací autoři pozornost právě na podobnost s češtinou. Z pohledu žáka to tam je vysvětleno prostřednictvím jednoduchých poznámek.

Soubor *Tvoj šans* naopak s transferem pracuje vyloženě špatně. V učebnicích se vyskytují cvičení, která pro české žáky vůbec nedávají smysl, protože několikrát znovu a znovu nacvičují to, co žák přirozeně zná z češtiny. V důsledku toho se pak často stává, že žáci v těchto nejjednodušších oblastech začnou dělat chyby, protože mají pocit, že když je něco neustále dokola nacvičováno, je to z toho důvodu, že je tam někde nějaký háček a přece to v té ruštině musí být jinak než v češtině, když tomu věnují tolik času.

5. Občas ano, ale není to tak časté. Více se obracejí na češtinu, a to i v případech, kdy by jim angličtina pomohla více, a čeština je naopak vede k interferenci. Znalost češtiny jako mateřštiny je prostě o mnoho silnější než znalost angličtiny jako cizího jazyka.

6. Myslím si, že to je tak půl na půl. V některých případech se může projevit pozitivně, ale učitel si samozřejmě přirozeně spíše všimne toho negativního.

7. Jednoznačně, možná až výhradně v oblasti slovní zásoby.

8. Kde to pomáhá, tam se o to snažím, třeba v různých tematických celcích slovní zásoby, nebo např. když vysvětluji rozdíl mezi *сам* a *одна*, to explicitně srovnávám s angličtinou. S interferencí se nesetkávám natolik, abych ji nějak preventivně řešila.

9. Jednoznačně ano, využívat pozitivní transfer z jakéhokoliv jazyka je vždy efektivní.

10.Co se týče čistě lingvistické roviny, určitě by to nejvíce pomohlo při nábviku slovní zásoby nebo některých intonačních konstrukcí. Já si ale myslím, že bychom neměli využívat transfer pouze na úrovni jazykových prostředků, ale také na úrovni pragmatické. Také by se mi líbilo, kdyby existovaly materiály zaměřené na transfer strategií učení. Ohledně formy nemám jednoznačnou preferenci, ráda využívám různé materiály, ať už v online nebo offline podobě.

Пříloha 17 – Texty v didaktických materiálech

1. Рецепт летнего смузи

Рецепт летнего смузи

Продукты:

- 1 шт. банан
- 1 шт. грейпфрут
- 1 стакан воды
- 1 ст. ложка мёда
- лёд

Инструкция:

В блендер насыпаем нарезанные фрукты и другие продукты. Блендерим несколько минут.

Text byl inspirován autentickými recepty dostupnými na následující webové stránce: <https://www.kp.ru/family/eda/retsepty-smuzi-s-bananom/>. Výsledný text byl zkrácen a zjednodušen tak, aby obsahoval začátečníkům snadno srozumitelná slova. Anglicismy byly v zadání ponechány. K jednotlivým slovům byly přidány přízvuky.

2. Путешествие

Приезжайте в Сочи наслаждаться круизом по Чёрному морю!

Услуги аэропорта Сочи

- бесплатный шаттл-бас до порта
- стойки регистрации авиакомпании
- стойка информации
- туристические экскурсионные автобусы по городу
- бесплатный вайфай и бизнес-центр
- мини-маркет
- лаунж зона
- трансфер в отель

Как добраться в Сочи из аэропорта до порта?

Из аэропорта в порт удобнее всего добираться на такси или шаттл-басе. Также можно доехать из аэропорта на автобусе номер 114 прямо в порт. Этот вариант более бюджетный, однако имеет некоторые неудобства, например, поездка общественным транспортом с багажом в жару.

Text je výsledkem adaptace článků dostupných na následujícím odkaze: <https://sochi.aeroport.website/>. Text byl zkrácen a upraven tak, aby neobsahoval dlouhá souvětí, některá slova byla nahrazena jednoduššími synonymními vyjádřeními. Anglicismy, které se v zadání nacházejí, jsou autentické. Do výsledného textu byly přidány přízvuky.

3. Онлайн

ВКонтáкте

Создáй аккáунт и пóльзуйся большинствóм бенефíтов! С аккáунтом ты мóжешь:

- публиковáть фóто и вíдео
- чáтиться с друзьями
- получáть рекоменда́ции по интере́сам
- скáчивать рáзные фáйлы
- фоллóвить сво́их любíмых инфлюэ́нсеров
- создáть персонализáцию для б́знес аккáунта

Text byl vytvořen na základě adaptace autentických frází, s nimiž je možné se na této sociální síti setkat a které jsou jejími uživateli běžně používány. Do zadání byly přidány přízvuky.

4. Одежда

Стильная классика

Джинсы и свитер — дуэт, который давно стал основой осенне-зимних луков. Это пример кежуал-стиля и у вас широкие возможности для экспериментов. Чтобы удобные и практичные комплекты смотрелись стильно и актуально, необходимо соблюдать некоторые правила:

Если вы хотите составить универсальные аутфиты для улицы, офиса с нестрогим дресс-кодом, походов в кафе и театр, выбирайте свитер прямого фасона.

Если вы хотите получить более женственный и романтичный образ, выберите свитер с открытыми плечами.

Важное правило стильного образа 2024 – не носить обтягивающий верх с узкими джинсами. Такие комбинации остались в прошлых трендах.

Text byl převzat z následující webové stránky: <https://stockmann.ru/fashion-blog/dzhinsy-i-sviter-modnye-obrazy/>. Výsledný text byl zkrácen, některá slova byla nahrazena jednoduššími synonymními vyjádřeními. Anglicismy, které se v textu nacházejí, jsou autentické a nebyly pozměněny. Do textu byly přidány přízvuky.